

[Pinholt.]

Mill. Kr., 10 Aar senere, i 1885, var de 2,3 Mill. Kr. Der er altsaa ligefrem en Nedgang. I 1895 var de 2,3 Mill. Kr., i 1905—06 2,8 Mill. Kr., og saa kommer vi til Skæringsaaret 1915—16 — for det er jo saa tydeligt, at der ligger et Skæringsaar, hvor alt forandres —, der er vi paa 3,7 Mill. Kr. Det vil sige, at i 40 Aar er Vejudgifterne steget med 1,3 Mill. Kr. Det svarer slet ikke til den Stigning, der har været i Ejendommenes Værdi, og det svarer navnlig slet ikke til den Stigning, som har været det Grundlag, man kunde lægge Amtsskatterne paa. Thi man maa ikke glemme, at nu havde man faaet Skatteloven af 1903, som gav Anledning til at beskatte ogsaa andre Værdier, de bymæssigt bebyggede Arealer.

Men fra 1915—16 til 1925—26 steg Amternes Udgifter til Veje op til 21,6 Mill. Kr., det vil altsaa sige over 18 Mill. Kr. Det er en Stigning, som er ganske overordentlig. Nu maa jeg her indrømme, at der har været en Afbalancering deraf, idet der i 1920'erne kom et Tilskud til Amtene til Vejudgifterne gennem Motorskatten, og den vil, navnlig nu efter at ogsaa Omsætningskatten er kommet til og efter den nye Motorskattelov, give Amtene og Sognekommunerne og Købstæderne en øget Hjælp til Afholdelse af disse store Vejudgifter.

Mest interessante er i Grunden Medicinaludgifterne. Jeg tør ikke sige, at det ærede Medlem Hr. Fisker havde Ret, naar han i Fjor sagde, at af Medicinaludgifterne var 80 Procent Sygehusudgifter. Jeg har ikke selv eftersat dette, men jeg gaar ud fra, at det ikke er helt galt. Men vil man se, hvorledes Udviklingen har været fra 1875 til nu for Sygehusudgifternes Vedkommende, vil man se, at i 1875 var Medicinaludgifterne 409 000 Kr., deraf Sygehusudgifterne 124 000 Kr. I 1875 var altsaa Sygehusudgifterne i Amtene 124 000 Kr. Man kan sige, at Medicinaludgifterne var større den Gang, for der blev anvendt mellem 200 000 og 300 000 Kr. til Sindssygeudgifter. Det er senere faldet bort, idet Staten har overtaget Udgifterne ved de sindssyges Forplejning og Kur. Derfor har jeg ikke taget de Udgifter med.

I 1885 er vi oppe paa 584 000 Kr. i Medicinaludgifter. Det er ikke nogen stor Stigning hidtil, men nu begynder Sygehusudgifterne i øvrigt at stige. I 1895 er de 1,5 Million. I 1905—06 2 Millioner. I 1915—16 2,9 Millioner og i Aaret 1925—26 stiger de til 11,3 Mill. Kr.

Her er det efter min Formening ind-

lysende, at denne overordentlig store Stigning af Sygehusudgifterne kan man ikke først og fremmest hæfte paa fast Ejendom, hvis man skal gøre det ved i væsentlig Grad at sætte den Promille, hvormed de beskattes, op. Der findes ikke nogen saglig Begrundelse derfor, og den findes ikke, fordi man navnlig i Byerne slet ikke har dette. I Købstæderne paaligner man absolut ikke fast Ejendom alene Sygehusudgifter.

Derfor mener jeg, at det i og for sig kunde være rigtigt, naar man i Fjor gjorde et Forsøg paa at skille Sygehusudgifterne ud og paaligne dem særligt. Men jeg tror, at dette Lovforslag er meget væsentlig bedre og at foretrække for det i Fjor fremsatte Lovforslag.

Hvad Rets- og Politiudgifterne angaar, skal jeg ikke nævne de enkelte Talstørrelser, men saa meget skal jeg sige, at i 1875 var de 653 000 Kr. Dette Tal er dog ikke fuldstændig rigtigt, fordi der i dette Tal indeholdes nogle Fattigudgifter, som senere er skilt fra. Men i 1915 er Rets- og Politiudgifterne 1,5 Million. I 1925—26 er de 3,9 Millioner. Det ligger væsentlig i, at Rets- og Politiudgifterne, som Amtene skal afholde, er blevet i høj Grad paavirket af Lønningsloven af 1919.

Hvad Vejudgifterne angaar, kan man for Aaret 1929—30 efter de Oplysninger, som tilflød Udvalget i Fjor, vente, at Motorskatten vil give Amtskommunerne 15,1 Millioner eller ca. 33 pCt. mere end i Aaret 1928—29. Det er ikke noget uvæsentligt. Jeg vil gerne bemærke samtidig, at Sognekommunerne formentlig kan vente en lignende Stigning fra 1928—29 til 1929—30 af deres Andel, altsaa en Stigning med 33 pCt. Jeg gaar ud fra som givet, at dette vil finde sit Udtryk paa saavel Amtsraadens som Sogneraadens Budgetter; thi det er jo en meget væsentlig Stigning af det Tilskud, Staten nu giver Kommunerne, idet de altsaa nu ikke mere blot faar de 1,5 Mill. Kr., som blev afsat til dem ved Loven af 1903, men nu, efter at den i 1921 siddende Regering overlod Kommunerne Indtægten af Motorskatten, faar et stedse stigende Tilskud igennem denne.

Jeg maa her sige, at den siddende Regering er den, som for sit Vedkommende har sat alting ind paa, at dette kunde ske. Jeg maa indskyde den Bemærkning, at det forekommer mig, at andre Partier har talt meget smukkere og meget længere om, hvad man burde yde Kommunerne, end vi har kunnet gøre. Men Resultatet er blevet,